

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/81/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112232204
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4112232204.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobkyne: B. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XXX, zastúpená JUDr. Reném Hudzovičom, advokátom v Nitre, Štefánikova trieda 49, proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 4, IČO: 00 151 700, o náhradu škody na zdraví, o trovách konania, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 21. 09. 2021 č. k. 25C/141/2012-416 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých častiach vo výrokoch I. a II. potvrdzuje.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% a žalovaného zaviazal zaplatiť Okresnému súdu Nitra súdny poplatok v sume 1.710,- eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa sa podaným návrhom voči žalovanému domáhala zaplata sumy 36.549,- eur z titulu náhrady škody na zdraví. Okresný súd Nitra vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 10.03.2016 č. k. 25C/141/2012-243 tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 34.112,40 eur. Vo zvyšku návrh zamietol a rozhodol o trovách štátu, trovách strán a o súdnom poplatku. Žalovaný na základe rozsudku okresného súdu zaplatil žalobkyni z priznanej sumy sumu 18.761,82 eur a vo zvyšnej časti podal odvolanie. Krajský súd v Nitre rozsudkom zo dňa 31.05.2017 č. k. 6Co/206/2016-281 v časti o zaplata sumy 7.309,80 eur rozhodnutie okresného súdu potvrdil a v napadnutom zvyšku vec zrušil spolu s výrokom o trovách štátu, trovách konania a súdnom poplatku. Následne súd prvej inštancie opätovne rozhodol rozsudkom zo dňa 16.11.2017 č. k. 25C/151/2012-243 tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 4.873,20 eur. Vo zvyšku návrh zamietol a rozhodol o trovách štátu, trovách konania a súdnom poplatku. Na základe odvolania žalovaného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, týkajúcej sa zaplata sumy 2.436,60 zmenil tak, že návrh v tejto časti zamietol a v časti súdneho poplatku, trov štátu a trov konania rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Konštatoval, že vo svojom rozsudku zaujal právny názor, že o náhrade trov konania má súd prvej inštancie rozhodovať podľa § 255 ods. 2 CSP, a to vzhľadom na čiastočný úspech strán sporu. Na tomto svojom právnom názore odvolací súd zotrval, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v týchto častiach zrušil. Súd prvej inštancie konštatoval, že Civilný sporový poriadok už nemá ustanovenie obdobné v úprave obsiahnutej v § 142 ods. 3 OSP, avšak ani nová právna úprava nevyklučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípade, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu (uznesenie ústavného súdu I. ÚS 56/2017). V danom prípade súd pri ustálení výšky plnenia vychádzal z podaných znaleckých posudkov a výšku plnenia ustálil na základe úvahy súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť považoval súd za spravodlivé rozhodnutie, na základe ktorého má žalobkyňa proti žalovanému nárok na

plnú náhradu trov odvolacieho konania. Odklonil sa týmto rozhodnutím od právneho názoru odvolacieho súdu, podľa ktorého mal súd nárok na náhradu trov konania pomerne rozdeliť, ak mala strana v konaní len čiastočný úspech. Priklonil sa k názoru a rozhodnutiu Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/186/2018, ktorý vyslovil, že priznanie nároku na náhradu trov konania v plnom rozsahu podľa § 255 ods. 1 CSP bolo správne pri zohľadnení zásady úspechu aj vo veciach, ktorých výška závisela od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. V priebehu konania vznikli súdu trovy konania v súvislosti s vyplatením znaleckého vo výške 1.143,90 eur a keďže žalobkyňa bola v konaní úspešná a priznal jej súd náhradu trov konania, tak rovnako postupoval aj pri rozhodovaní o náhrade trov štátu. O zaplatení súdneho poplatku rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb., ako aj § 4 ods. 2 písm. j/ ZSP.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalovaný, a to vo výroku I. a II. uznesenia a domáhal sa jeho zmeny tak, že žalobkyňa má právo na náhradu trov právneho zastúpenia prvostupňového v rozsahu 60% a nemá nárok na náhradu trov odvolacích konaní a zároveň bude povinná nahradiť trovy štátu v rozsahu 20% a žalovaný nahradiť trovy štátu v rozsahu 80%. Svoje odvolanie odôvodnil podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pretože rozhodnutie súdu nie je dostatočne odôvodnené a preskúmateľné. Žalobkyňa sa v konaní domáhala náhrady škody na zdraví v sume 36.549,- eur a na základe rozsudkov okresného a krajského súdu dostala celkovo sumu 29.239,20 eur. Napriek tomu, že žalobkyňa mala v spore len čiastočný úspech a prvostupňový súd bol po zrušení a vrátení veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, priznal žalobkyni plnú náhradu trov konania v rozsahu 100%, čím sa od právneho názoru odvolacieho súdu odklonil, pričom tento svoj odklon riadne nezodôvodnil. Žalobkyňa v tomto spore bola len čiastočne úspešná, pretože úspech v konaní sa zisťuje porovnaním petitu žaloby a výroku rozsudku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. V tom prípade úspech žalobkyne tvorí suma, ktorú bol povinný žalovaný zaplatiť (29.239,20 eur) a predstavuje 80% zo žalovanej sumy. Uvedené konajúci súd nezohľadnil pri rozhodovaní o trovách konania. Poukázala rozhodnutia iných krajských súdov, a to Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/114/2017, KS v Nitre sp. zn. 6Co/398/2015, KS Žilina sp. zn. 7Co/223/2019 a KS v Trenčíne 17Co/31/2020. Súd prvej inštancie sa v uznesení dostatočne nevysporiadal s výsledkom konania na jednotlivých stupňoch súdov, čím je rozhodnutie nesprávne a nepreskúmateľné.

3. K odvolaniu sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania. Vo svojom vyjadrení uviedla, že skutočnosti uvádzané žalovaným v jeho odvolaní sú účelové, nemajúce oporu v súdnej praxi a ani v odbornej literatúre. Žalovaný ako odvolací dôvod uvádza ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, a to, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pretože rozhodnutie nie je riadne zdôvodnené. S týmto jeho názorom nemožno súhlasiť. Jedným z prípadov, ktorým umožňuje odklon od právneho názoru súdu vyššej inštancie, je aj podstatná zmena rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít po rozhodnutí odvolacieho súdu. Túto podstatnú zmenu možno vzhliadnuť v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 71/2019. V tomto rozhodnutí ústavný súd konštatoval, že zásadu úspechu treba uplatniť na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu a v týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Podstatnú zmenu rozhodovacej praxe po vyhlásení rozsudku KS v Nitre sp. zn. 6Co/24/2018 možno vzhliadnuť dokonca i v rozhodovacej činnosti samotného Krajského súdu v Nitre, dokonca priamo v senáte 6Co, navyše rozhodujúceho v rovnakom zložení. Krajský súd vo svojom rozsudku sp. zn. 6Co/186/2018 rozhodol vo výroku o náhrade trov konania spôsobom, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, a to napriek tomu, že žalobca mal len čiastočný úspech v konaní. Z uvedeného je zrejme, že v prejednávanej veci bola splnená podmienka pre odklon prvoinštančného súdu od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v jeho rozsudku sp. zn. 6Co/24/2018. Poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 74/2018 a IV. ÚS 652/2018, ktoré boli vydané za inej skutkovej a procesnej situácie a pre rozhodnutie v danej veci sú neaplikovateľné. Žalovaný tiež v odvolaní tvrdí, že súd prvej inštancie sa v napadnutom uznesení dostatočne nevysporiadal s výsledkom konania na jednotlivých súdoch. Zrejme mu uniká podstata veci, že na základe interpretácie všeobecného § 255 CSP v súlade s článkom 2 ods. 1, článkom 3 ods. 1, článkom 4 CSP je nutné považovať ju za procesne úspešnú v celom konaní, vrátane odvolacieho konania, nakoľko výrok súdneho rozhodnutia v časti výšky plnenia (a to vrátane odvolacieho konania závisel od úvahy súdu, v dôsledku čoho napadnuté rozhodnutie netrpí nesprávnosťou, ani nepreskúmateľnosťou a je vecne správne.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

5. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

6. Predmetom konania bola žaloba žalobkyne, ktorá sa domáhala od žalovaného zaplattenia sumy 36.549,- eur z titulu náhrady škody na zdraví. Po rozhodnutí Okresného a Krajského súdu v Nitre bola žalobkyňa úspešná v časti 29.239,20 eur, pričom súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania vychádzal z toho, že žalobkyňa bola v konaní plne úspešná, pretože rozhodnutie o výške náhrady škody záviselo od úvahy súdu. Podstatným bolo posúdenie, či súd prvej inštancie sa mohol odkloniť od právneho názoru odvolacieho súdu, ktorý bol vyslovený v rozhodnutí zo dňa 20.09.2017 sp. zn. 6Co/398/2015. Odvolací súd v tomto svojom rozhodnutí vyjadril právny názor, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozhodovať v zmysle § 255 ods. 2 CSP, a to vzhľadom na čiastočný úspech strany sporu. Odvolací súd po tomto svojom rozhodnutí vychádzal z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 71/2019, ktorého závery zohľadnil v nasledujúcom svojom rozhodnutí zo dňa 17.06.2020 č. k. 6Co/186/2018-549, v ktorom vyslovil právny názor, že priznanie nároku na náhradu trov konania v plnom rozsahu podľa § 255 ods. 1 CSP bolo správne pri zohľadnení zásady úspechu aj vo veciach, ktorých výška závisela od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Výsledok tohto konania zodpovedal nároku uplatnenému žalobcom v konaní, pričom len výška tohto nároku závisela od úvahy súdu a túto žalobca nemohol predvídať. Preto ho možno považovať za plne procesne úspešného v konaní, v dôsledku čoho mu vzniká aj nárok na plnú náhradu trov konania s tým, že pri určení výšky trov konania je potrebné vychádzať z priznanej výšky plnenia. Ak súd prvej inštancie teda rozhodol tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, jeho rozhodnutie je vecne správne, keď došlo k zmene právneho názoru odvolacieho súdu na danú problematiku priznávania náhrady trov konania podľa nálezů ústavného súdu vyššie uvedeného. Ústavný súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, že zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo alebo od znaleckého posudku). V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvah súdu alebo znaleckej činnosti tak, ako na to poukazuje vo svojom odvolaní žalobca. Priznanie plnej náhrady trov konania je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu „úspech vo veci“ (§ 255 CSP), keďže ten sa skúma čo do právneho základu, a nie čo do výšky priznaného nároku. Žalobcu je nevyhnutné považovať za plne procesne úspešného, ak mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu závisela od úvahy súdu“. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých častiach, a to v časti o nároku na náhradu trov konania, ako aj trov štátu ako vecne správne v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Žalobkyňu je možné považovať za plne úspešnú v konaní vzhľadom na vyššie uvedené rozhodnutia tak ústavného súdu, ako aj odvolacieho súdu, a preto rozhodnutie v časti o nároku na náhradu trov štátu je vecne správne.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).